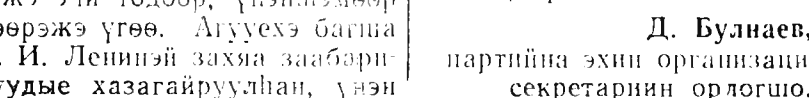

Сэн 2 мүнгэн

Журналистуудай Союзда

Арадай ажахын түсэбэй рэнэй бюджетдэй проектину зарим бүлэгүүдые хара эдээгээр согсололтонүүды хын тула комсинуудта мэлтэ комсинууд бин бо донхой. Арадай ажахын бүл, гүрэнэй бюджетдэй пр нүүдые арадай ажахын н ринуудлаар, союзна респу канууд бүхэнөөрнй нэм комсинууд хаража эх СССР-ий 1960 оной гүр бюджетдэй дүүргэлтэ т тосово зарим нэмэлтэ ко синууд хаража байна.

(TAC)

АЖАЛ, БУРАЛСАЛНАЙ АДЛИ ТЭГШЭ

Газар таряалан ба мал ажалдаа наутын туйлалтнуудыг, үйлдвэрлэлийн түүрүү дүй дүршлэл үргэнээр дэлгэрүүлж, ажал хүдэлмэрийн гүнзгийгөөр нэвтэрүүлж гэж КПСС-эй XXII съездээр батлагдан агаарын гэгээн гэрэлт коммунизм байгууллын шэнэ Программ соо хэлэгдэнэ. Партийн табиһан энэ эрилтэ бодотгоор бэсдүүлж, гаргаша багатайгаар мал ажаллаха ашаг шэмье ехээр абаха хэрэг бидэ, хүдөө ажахын мэргэжлэтэй ажаллаха нилээд дудыдахань мэдээжэ.

Манай Мухаршэбэрэй аймагта хүдөө ажахын мэргэжлэ шудалалгын арадай университет хоёрдохон жэлээ хүдэлхэнэ. Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжлэтэд, малшад, партийна, советскэ, комсомолой эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ажаллаха хамшангүйгөөр наутын болон түрүүшүүлэй дүй дүршлэл шудалжа, ажал үйлдбэридөө нэвтэрүүлнэ.

Тус университет намда аргагүй ехэ туһа хүргэе. 1949 ондо Эрхүүгэй хүдөө ажахын техникум дүүргэһээр «Эрдэм» совхоздо ветеринарна техникээр ажалланаб. Нургуулидаа үзэһэн материалаа бүгдэнь толгойдоо хэжэ ябахань бэрхэтэй байдаг. Халтад гэбэл мартагдадаг. Университетдэ хурахадаа мартаһанаа ханажа, наутын шэнэ туйлалтнуудыг мэдэжэ абанам. Типгээд үзэһэн, ойлгоһоноо өөрынгөө ажалда хэрэглэнэб.

Үнгэрэгшэ буралсалай жэлд мал ажалай факультетдэ хурахадаа республикын хүдөө ажахын институтай хирургическа кафедрэе даагша доктор А. П. Косых гэһын хүтэлбэри дор эрэ малые дутуу зааха шэнэ аргые совхозойнгоо тугалнуудта туршаа нэм. Ямар үрэ дүн энэ аргын үгэһэн тухай курсовой хүдэлмэри соогоо бэшээд, факультетдэ тооцооб. Хүдэлмэритэймни танилсагшад алишье талаһаань шангаар шүүмжэлһэнэй удаа үндэр сэгнэлтэ үгэжэ, энэ аргые өөһдэһнгөө ажахыда үргэнээр нэвтэрүүлхэ гэжэ дурадхаа нэн. Тингэжэ энэ жэлһээ аймагаймнай алишье ажахыда шэнэ арга үргэнээр нэвтэрүүлэгдээд, хайн дунгуудые үгэбэ.

Шэнэ аргые туршахын тула 12 эрэ тугал илгэжа абаад, тусхай харууһанда байлгаад, дутуугаар заажа үзэхэдэмнай тон хайн үрэ дүн харуулаа.

Жэшэнь, дутуугаар шэмхүүлһэн тугал хүсэд заһуулан тугалда орходоо сүүдэһын 108 грамм

гэхэ гү, али 3 нарын туршада аяар 10 килограммаар шэгнүүрээ нэмээгээ. Ондоогоор хэлэбэл, 100 толгой тугалһаа һарадаа 1000 килограмм гү, али жэлэй туршада 120 центнер миннэ мяха абаха арга олгогдоно.

Коммунизмын материално-техническэ үндэһэ нуури байгуулаа ойрын 20 жэлэй туршада орон доторнай мяха абалга аяар 4 дахин ехэхэдхээр хараалагдана. Ушар инмэһээ наутын элирүүлһэн энэ шэнэ аргые ажалдаа үргэнээр нэвтэрүүлжэ, химда сэнтэй мяха абаха, хараалһан түсөөб бээтүүлхэ арга замнай энээн дээрһээ элээр харагдана. Хэрбээ мянган тугалтай ажахы бүхэн шэнэ аргаар тугалаа заһаад байбал, жэлдээ 20—30 тонно мяха үлүү абаха аргатай болоно. Тиммэһээ, энэ шэнэ юмные хэрэгсээнгүй, хуушанайнгаа гуримаар залуу маллаа зааха гэжэ ехэ хохидолоо оруулаа бшуу.

Тугалһаа гадна хурьга, поршоонхонуудые мүн нимэ аргаар шэмхэхэ юм. Эдэ бүгдэ тоолоод байхада ажахыда ямар ехэ олзо оруулаа хэды шэнээн тэжээл алмагдаха гэжэбэ.

Залуу малые дутуу зааха заабарин ёһоор түрэнөөр һаратай болоходонь шэмхэжэ болохо гэжэ хэлэгдэдэг. Теэд энэ гуримаарнь туршаад үзэхэдэмнай ехэ дутагдалтай байгаа. Юб гэхэдэ, һаратай болотороо заһаань хүсэд бүрхилдөөгүй дээрһээ дутуу шахагдадаг. Тиммэһээ заһаань дахинаа һэргэжэ, үржүүлжэ шадахашье болодог. Манай һанаашаар 2—2,5—4 һара болоһон болзор эгээл таарамжатай гэжэ тоологдоно. 5 һаратай болоходоо заһаань бэхнэжэ, малда ехэ үбшэнтэй үбэжэжэ магад.

Совхоздомнай энэ жэлэй тулундһээ 400-гаад тугал, 3200-гаад хурьган шэнэ аргаар заһагданхай. Саашадаа шэнэ энэ аргые үргэнээр нэвтэрүүлхэ гэжэ дурадхаа нэн.

Мүн эхэ гахайнуудые исууственна аргаар үржүүлдэг болохо эхилээбди.

Наутын эдэ бүхы шэнэ туйлалтнуудыг, мүн түрүүшүүлэй дүй дүршлэлыг шудалжа, ажалдаа хэрэглэхэ хэрэгтэмнай хүдөө ажахын мэргэжлэ шудалалгын арадай университет хэлэһэгүй ехэ туһа хүргэ- нэ.

А. Усов, ветеринарна техник, КПСС-эй гэгшүүндэ кандидат.

Партийн съездын материалнуудые шудална

Манай республикын партийна буралсалда—кружогүүд, семинаруудта, нургуулинуудта хаа хаанагүй КПСС-эй түүхэтэ XXII съездын шийдхэбэринүүдыг, материалнуудыг шудалжа эхилэнхэй. Эдэ үдэриүүдтэ республикын бүхы аймагуудта пропагандистнай семинарууд үнгэртэгдэжэ байна. Съездын материалнуудыг шудалх тухай энээн дээрэ заабарин үгтэнэ. Коммунизм байгуулагшадтай съездын делегатууд эдэ семинарууд дээрэ КПСС-эй XXII съездын дүнгүүд тухай хөөрөнэ.

Пропагандистнай семинар үнгэртэгсэхэ, лекцинуудыг уншаха зорилгоор партийн обкомой штатна, штатнабэшэ лекторнууд, политическэ гэгээрэлэй байшангай консультантууд районууд гаранхай. Пропагандистнарта тугаламжа болгон, партийн обкомой, горкомой политическэ гэгээрэлэй байшан методическа заабаринуудыг зохиогоод эльгээгээ. Мүн съездһээ съезд болотор республикын промышленность, хүдөө ажахын хүтжэлтэ тухай тоо баримтануудыг эльгээсэбэ.

Б. Баймин.

ЗОНОЙ ЗОРИГ БАДАРУУЛША

Турэл партийнгаа түүхэтэ XXII съездын документнуудыг Улан-Удэ хотын Октябрьска районий ажалшад ехээр хонирхон шудалжа захалаа. Мүнөө район дотор ябуулагдажа байгаа ойлгууламжын хүдэлмэридэ 1100 шахуу агитатор, 50-аад элидхэлшэд болон лекторнууд хабаадана. Ойлгууламжын хүдэлмэри үргэн далайстайгаар ябуулжа, КПСС-эй XXII съездын материалнуудай гүн удхыг ажалшадта тайлбарилан хэлэжэ үгэхын тулада партийн райком хаяхан партийна эхнэргэргэжэ ажиллан секретарьнуудай үзбөлөө үнгэргэе.

Эхэ орон дотороо коммунистическэ общество байгуулхын тула эсэхэ сусалцагуй ажаллаха зоригжонхой байһан тухайдаа нарин сэмбын фабрикын, шэгнүүр заабаарилгыг заводой, мебельн болон трикотажна фабрикануудай, СМУ-3, СМУ-5, СМУ-4 гэхэ мэтэ барилгын организаацинуудай, мүн бусад предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд мэдүүлнэ.

Ажалай бүтээсэ улам дээшлүүлхын, шинтэ амжалта туйлахын түлөө социалистическэ тэдэнэй дунда бүри эршэтэйгээр дэлгэржэ байна. Жэшээлхэд, нарин сэмбын фабрикийнхид жэлэй дүүртэр түсбөөһө галуур 35 мянган метр сэмбэ, бүд нэхэхэ уялга абанан аад, мүнөө тэрэнгэ 40 мянган метртэ хүргэхэ зорил-

Александр Максимович Добров түмэр зүйлнүүдэ бүтээдэг Улан-Удын заводто 16-дахи жэлэ: хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Добров габьяата ажаллаара суурхан коммунистическэ ажалдай ударидай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Зураг дээрэ: А. М. Добров.

А. МАЙТАЕВЫЙ фото.

маршад байһан Молотов, Маленков, Каганович гэгшэдэй муухай аашань эзбүүрхэл үүсхэнэ. Тэдэнийе партиһаа гаргаха тухай съездын делегатуудай эрилтэ дэмжэнэб.

КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ документнууд парти арад хоёртой холбоо барисаанай булад хэрэм шэнги бата байһанһыг үшөө дахин гэршэлэн харуулаа. Съездын документнууд коммунизм байгуулагшад урма зориг, эдэххи үүсхэл бадаруулжа, сэрээдүйн үшөө ехэ амжалта тээшэ уряална.

Д. Шагдуров.

Ажал хэрэгээрэ харюусана

Ажал үйлдбэрээ оньожоруулаха хэрэгтэ урлан нарижуулагшад ехэ үүртэ дүүргэдэнь мэдээжэ. Жэшээлхэд, Хагдантайин леспромхозой урлан нарижуулагшад хэһэн ажал модо бэлдэхэлэй бусад предпритиянуудта үргэнээр хэрэглэгдэдэг болонхой. Эдэххитэй урлан нарижуулагшад нэгэн Домас Антонович Вержингаской олон дурдхал үйлдбэридэ нэбтэргүүлэгдэнхэй. Тэрэ шпала хюрөөдэлгэ станогудыг шэнэдхэн хубилгажа, бүтээсэ эхтэйгээр ашаглаха арга олоо. Мүнөө нимэ станогуд республикын шпало-заводуудта тодхонхой. «Мэргэжэлээрэ» — слесарь, ажал хэрэгээрэ — инженер гэжэ тэрэн тухай дэм хэлсэдэггүй. Мүн леспромхозой нүүдэдэ эдэххитэй урлан нарижуулагша Владислав Лидвигович Беренис республика дотороо хайн мэдээжэ болонхой.

Эндэххи урлан нарижуулагшад бригада өөһдэһнгөө заабаарилгын — механик с к а мастерской соо модоной ажал оньожоруулаха олон түлөөлэгдэжэ, ондоо ажалда хэрэглэхэ арга олгогдохон.

Урлан нарижуулагшад ехэ дурдхалнуудай үйлдбэридэ нэбтэргүүлэгдэнхэй ашаар жэл соо хэдэн арбад мянган түхэригэй арьбалалта хэгдэхэ.

Ингэжэ леспромхозой түрүү хүдэлмэрилшэд коммунизм байгуулаха агууехэ Программ харалагдан түсбөө бодото дээрнэ бэлүүлхэ хэрэгтэ өөһдэһнгөө хубитые оруулахаар тэмсэнэ.

Б. Машкинов, хүдөө бэшгэшэ.

ХАМТЫН ХҮСЭН ХАБАТАЙ

Паровозо-вагонно заводой модо хюрөөдэлгэ цехын хажуугаар гараха бүхэндөө залуу мэргэжэлтэ Геннадий Иванович Татуйко ехэ бодолгото болодог байһан юм. Тачка тэлиһэн эхэнэрүүд бурзан сагаан хибэдхэндэ зууралдашол, обоо хубөө хибэдхэ бээрээ зөөдэг нэн. Халхитай буухалаар хибэдхээр бордонолж, заводой хашаа бузарладагһыг байгаа.

—Хэды болотор ингэжэ зобохо гэшэбиди. Эдэ хүтэлбэрилэгшэднай юу харадаг зон гэшэб? — гэжэ тэндэ хүдэлмэрилжэ байһан эхэнэрүүдэй нэгэн нүхэр Татуйкодо хэлэбэ.

«Зүб лэ хэлэнэл даа. Эдэнэй орондо өөһдөө хүдэлмэрилөөһаа, бидэнэр инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үнэ-хөөрөөл энэ бар хүсэней ажал хүндэ хүшэрыг мэдэхэ нэмди» гэжэ тэрэ досоогоо бодожо байгаа бэлэй.

Халаан бүхэндэ хэды олон кубометр модон хюрөөдэлгэнэб. Элһэ шоройдол адхаржа байһан хибэдхэ гараар арилгаха, зөөхэ гэжээ тон хүшэр. Энэ ажалые оньожоруулаха зорилгоор нэгэ баһин тодхон аад, тэрэн хэдэн һара ашаглагдангүйгөөр минн байгаа.

Энэ ажал оньожоруулаха тушаа нүхэр Татуйко мастер Григорий Трифоновтэй хөөрлэдхэнэйгөө нүүлэ транспортёр тодхохо гэжэ шийдэ нэн. Тингэжэ эдэ хоёр урлан нарижуулагшад хюрөөгэй хибэдхэ гаргаха тухай транспортёр зохёон табижа эхилэ нэн.

Нүүлэ зохёогдохо транспортёртой проект заводой урлан нарижуулгын бюродо зүбшэн хэлсэгдэжэ, хэдхэн дутагдалнуудһаа бэшэниин һайшаагдан, үйлдбэридэ хэрэгжэжэ болохо гэгээн сэгнэлтэ абанан байна.

Транспортёртой проектые бодото дээрнэ бэлүүлжэ оро-холоорнь элдэб бэрхэшээл-

нүүд тохёолдожо эхилэ. Хибэдхэн деталнуудыг шпала бүүтээхэ, модо хюрөөдэлгэ доо предпритиянуудта оло-хон ошохо хэрэгшье гар-а.

Уданшэбгүй үлэр хонг үнгэрхэ бүри заводой хюрөөдэлгэ корнусой дээр эрээдүйн транспортёр унууд холбогдожо, нүүлэ ехэ гэгшын бункер үндэ бодожо эрээ. Бүри орой рөнэ туласа ерһэн холбошалануудаар хибэдхэн дан ерээжэ, тэрэ бункер руу харха юм.

Хаматай нүүлэ хабсагын хүдэлмэри дүүргэ туршалга дээрэ урлан нарижуулагшад хэһэн хүдэлмэри үрэ дүн харагдаха боло. Гэбэшье урлан нарижуулагшад ажал ханаа хүржэ шадабагүй. Түрүүн гээ минутата гэнжэнь абуужа, транспортёр ябал болишоо...

Түрүүшын урагшагүй саар урмаа хухараагүй Татуйко Трифонов хоёр наринижуулагшад Афанасьев, Тонис гэгшэдтэй хамта, шадабарин мэргэжлэ гэдүүлэн хүдэлмэрилжэ Хамтын хүсэн хабатай, нинхон болзор соо шэнэ чжоор шэнэ гэгшэ бүтэнэ. Инмэл халһан «олоороо сэнхэн үгэгүй, оолбөр түнхэ өггүй» гэжэ арад зондой хэлсэлэг ха юм.

Ноябрь нарын нүүлэ үдэриүүдэй нэгэн нэн. Транспортёр хюрөөгэй турш эрхчин хайн үрэ дүн хараһан байна. Хамаг деталдынь торьдологүй хайнаар дэлжэ, хада болотор болоһон хибэдхэн хэмхээрэ ража, транспортёр дэвтүрдан, бункер руу сагаалһа харна. Ехэ гэгшын хоорб «самосвал» машинанууд дараалан ерээжэ, бункер зогсон, оройдоо минута кузовһаа хибэдхээр дүүртэ.

Хибэдхэ сээрлэлдэ ажалладаг арбаад хүн сүлэжээд, ондоо ажалда бигдаа. Урлан нарижуулагшад нүүлэ Татуйко, Григорий Афанасьев, Тонис гэгшын хамтын хүсөөр бүтээдхэнэ транспортёр жэл соо мянган түхэриг арьбалалта олгоо.

В. Нечай

Даабари—200 процентээр

«Мүнөөдэр үсэгдэлдэр һөө хайнаар, үглөөдэр мүн дээрхидхөө хайнаар ажал гэгээн уряа Хагдантайин промхозой модоной мод уялга болонхой.

Эндэххи модоной сөөг урда тээ дэлгэрһэн социалистическэ хайн дүн тужа, арба нарингаа дааб болзорһоонь холо урда гээ нэн. Коммунист ажилхундэ нэрэ зэргэдэ хонхын түлөө мурсысэжэ байна. Нарын гэжэ модо бэлдхэн пунктхид мурсысэжэ гарһаар. Тэдэнэр модо шпала 10 нарингаа даабари болзоһон аяар 16 хонгоор шалан дүүргэдэ, түсбөөһоо 8600 кубометр модо рэһэн байна.

Леспромхозой мастеришад бүхэн абанан таяа нэрэтэй түрэтгөөр гэгшэ. Тэдэнэй дундаһаа тэриууд А. Фролов, И. Гегшэдтэй даадаг уаста түрүүлжэ ябана. Модолгэ автомашинын жолд А. Холмогоров, Е. Грегшэ, Капорский, Г. Леонов, Ж. танов, аха дүү Георгий, И. Лай Рассадинган болон тус тустаа абанан улаа холо үлүүлэн дүүргэдэг. Трактористнууд С. Н. И. Горюнов, В. Попов, К. иш, И. Борисов гэгшэд барьяа үлэр бүхэндэ 13 процентдэ хүргэнэ.

Хори.

«Бурстрой» трестын хүдэлмэрилшэд XXII съездын шийдхэбэринүүдыг ехэ хүлээн ажаллаха болзорһоонь урид дугаарын тула социалист мурсысэжэ гэгшэ дэлгэрүүлбэ. Ленинград хидай үүсхэл дэмжэһэн барилдагшад шэнэ гэгшүүдэ эрхчин шалтайгаар, тусхай паспорттай тушаадаг болохо гэжэ шийдэ. Паспортын ёһоор шэнэ гэгшэ ашаглагдаа тушааһанай түлөөлөгшэ наа, барилгашад тэрэнь түлөөлөгшөөр заабаарилжа үгэхэ юм. Зураг дээрэ: нүхэр Радкальнич хушбэрилдэг ажал тоосоондо ороһон бригадын түшүүд Т. В. Бочаров (баруу тал), Г. Н. Панинский (гэгшэ тал) гэри барилда дээрэ.

А. ИХУНУНОВЫЙ фото.

Иимэ нэгэ эрхим танилтайб

Үдэшын үнээ һаалган үнэ дүүржэ, һуулга һабын ханханаан замхаад, һуһини нажанаан аажам байдал тогтоһон байгаа нэн. Гансал тугалай байрын хажууда мориной турьяа дуудалһан, байра соо нэгэ хүнэй ашһыг тингээ ябахань гэрэлтэһэн сонхоор харагдана.

Тэндэ ороходонин хуушанаймни танил Санжын Даша тугалнуудта эдэллэгхөөд, үбһэ хуһиһыг суглуулан тэбшэ соо хэлэ, шүбхыһыг арилгана. Мундэ амараа мэдлэгдэ, урдын танилнууд байжа энэ тэрыг зугаалдан, газашаа гарабади. Хорёодо уяатай мориныһын даарад гэнхэй, турьугаараа газар сабшана. Хүрэнхэй харьнгаар тэргын мөөришүүдэ дэншүүлэн Галба нутаг орохоо мөрдөбоди.

Одо мүнхэдэй олоороо аниб —ониб гэгшэ нэртгэһээр, ойро зуура бодолшыг абаад абанади.

Дайнай дүүрһэн жэл нэн. Намарай нарата нэгэ үдэр Галба тосхоймнай суута дархан Шагдарай Санжында хүн зон ехэл баяртай байһыг ханааб. Санжа дарханайда сэрэгһээ элгэр дүүрэн ордентой, дайсаһаа даража ерэнэ Дашинь харан зогсоһоноо эгээл үсэгдэлгэрхөөд ханажа ябааб. Тэрэ саһаа хойшо эды болотор Дашын ажалгүй һуухыг нотагаархынн хараагүй юм.

Хяаг ногоото талада косилкын гурбан ульгым хүдэлжэ хаба мэдүүлэн, нажар бүри үбһэ сабшалгада хэн түрүү-

лэбэ? Санжын Даша гэжэ нутагаархынн сэхэл хэлэхэ.

Эндэ хэлэгдэһэн минин үгэнууд соо нэгшье үнгэрүүлһэн, зориута гоёһон үгэ үгы гэжэ Галба тосхойн хүн бүхэн баталан гэршэлхэл. Иимэл хүн юм даа, манай танил тала, колхозой түрүүшүүлэй нэгэн — Даша Санжиевич Сыренов.

—Даша ахай, шэнэ ажалшын ямар байнаб? — гэжэ ойро зуурада абанан бодолнуудһаа мултарһанда, абаагүй ябаһанаа асуубаб.

—Түрүүшээр бэрхэшгэ нэн. Яажа эдэллэхэ барихаа хуушанай малшадһаа бага мэдэхш. Орлодоол һаа, хураха, шадлах гэгшэһэн ха юм... Мал хаража шадхаа эбэртэйб... Ниймн үшөө урдаа, — гэжэ Даша харюусана.

Энэнэй нүүлээр Дашын абаагүй болоходо «Ниймн үшөө урдаа» гэгшэ үгыш удах тухай боломжолноб. «Ниймн үшөө урдаа» гэжэ заримдаа бурят зон эрьсэ удхатайгаар хэлэдэг бшуу. Харин танилтайга үгыш шүүжэ үзэхэдөө амжалта туйлаха хүсэл гэршэлнэ шэнжэтэйгэ нүүдэл ойлгобооб.

Хүдөө ажахын продукци улам ехээр абахыг түрэл колхозойнгоо оролдожо байһыг ойлгожо, нелондо март соо Даша тугалһан болоо юм. Урдань мал харууһалашыггүй һаа, элдэб юмные толгойлоо торгоожо ябадаг дээрһээнь ажал хэрэгшын бодомжотой байдаг, Хабарай ерэхэлээр шэ-

мэтэй хайн ногоо шэлэжэ бэлдхэнэй дэм үнгэрөөгүй.

Зуулада фермын үбэлэй байраһаа тээ холохоно тугалнууд пажарай далашанууд сайрадаг бэлэй. Эндэ Дашатай суг Думла Будаева мал харууһалаа. Үдэртөө 250 граммовсёй талха, 6 литр машинданаһан һү эдидэг, эрхим харууһанай ашаар тугалнууд түргэн ургажэ, тэнхэ тамираа нэмэдэг байгаа. 100 толгой тугалнуудайн бэын шэгнүүр намартаа хэмжээһэн хонго соо нэжээд нэжээд килограммаар нэмһэн байгаа. Харин Даша өөрөө энэиһыг үшөөл багашаадаг, намарладаг юм. Колхозой ветврач Намсарай Манзеев манаш Даша тухай ингэжэ хөөрдэг:

Семинар болобо

КПСС-эй Советскэ райкомой нүхэдэй сүүдүүдэй түрүүлэгшээр ба секретарьнуудай семинар-зүблөө үнгэртэгбэ. Тус семинарта профсоюзай комитетуудай түрүүлэгшээр мүн лэ хабаадалсаа.

«Бурстрой» трестын профсоюзна комитетэй түрүүлэгшээр нүхэр Лидовских, заводой профсоюзай завкомой түрүүлэгшээр нүхэр Осипов гэгшэд нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэриг хайһан гэжэ хүтэлбэрилдэг дүй дүршлэл тухайга тэдэндэ ямар зааха заабарин, тугаламжа үзүүлдэг тухайга семинарта хабаадагшадта тодо һонороор хөөрөжэ үгэбэ.

Улан-Удын типографин

—Угаа шадалтай, ажалдаа оролдосотой хүн. Даша Сыренов малаа эрхим хайнаар харууһалжа, эдэлүүлжэ түрлөө томо болгодог. Намартайн үдэриүүдтэ Даша Сыренов харадаг буруудайн бэын шэгнүүр хонго бүри 900—1000 грамм хүртэр нэмэнэ.

Өөрынгөө эсэхэ сусалцагуй ажалаар «Восточные Саяны» колхозой дүршэлтэй малшан нүхэр Сыренов түрэл партийнгаа XXII съездын баталһан Програма дүүргэлгэдэ хубитаяа оруула.

Б. Машкинов, хүдөө бэшгэшэ.

дэргэдэ байгуулагданан нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшээр нүхэр Трубачев, Улан-Удын хэлхээ холбооной конторын нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Кузнецов гэгшэд өөһдэһнгөө хэлэг хүдэлмэри тухай һонирхолтойгоор хэлэбэ. Тинхэ зуураа эдэ нүхэд хүн зонинше зүб ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар нүхэдэй сүүдэй нүлөөгэй ехэ байдагыг жингэ харуулан баримталба.

Семинарай түгсэхэлдэ райкомой арадай сүдэй нүхэр Морозов нүхэдэй сүүдүүдэй дүрим, тэдэнэй уялга тухай, мүн хайшан гэгшэ хүдэлмэриг эмхидхэхэ тухай хөөрөжэ үгөө.

Г. Ямпиллов.

(TACC).

Түрүүшүүлэй нэгэн Москва ошохонь

Кукуруза ургуулха талаар дүршэлтэй болоһон Кударын совхозой дүрлэмэришэн Радна Доржиевич Гонсорунов байгша ондо яһала найн амжалта туйлаа. Тэрэ республикын совхозуудай кукурузашад дунда дэлгэрһэн социалист мурьсөөндэ оролсоходоо үндэр баян ургажа хураажа абахаар бээ эһэнһэн байгаа. Хабар, зундаа эсэх сусахы мэдэнгүй кукурузыгаа хойноһоо харуулалжа, Радна Доржиевич энэ на-

мар 102 га талмайн гектар бүриһөө 820 центнер ногоон набаа намаа суглуулжа абаһан байха. Тигэжэ үргэн Бурят орон дотороо дэлгэрһэн социалист мурьсөөндэ шалгаржа, кукурузашадтай түрүү зэргэдэ гараһан байна. Республикын совхозуудай трест, хүдөө ажаахын хүдэлмэрилгэлшэдэй профсоюзай обком нүхэр Гонсоруновай үндэр бүтээсэтэ ажалы сэтгэжэ, дамжуулгын Улаан туг, 100 түхэрлэг мүнгэн шан баруулан байгаа. Мүн совхозойн дирекци, партком эрхим түрүү кукурузашанаа Москва ошохо путевкоор хаяхан шагнаба. Радна Доржиевич үетэн нүхэдэйнгөө — Эхэ оронойгоо түрүү кукурузашадтай олол арга, дүршэлтэйнь танилсахаар арадай ажаахын туйластанууды харуулан выставкэдэ хаяар мордохонь.

Зураг дээрэ: нүхэр Гонсорунов.

С. Климов.

Хүн бүхэндэ магтуулхаар

Үбэлэй хүйтэн ержэ, колхоз, совхозуудай малшад мал байранууды найнаар дулаалһан юм. Бичурин совхозой Шэнэ Сретеник тосхондо хойноһон фермынхид түгэс бэлдэхтэйгээр үбэлдэ угтаба. Эдэнэр сооһоо Иларион Слепневой хүтэлбэрилдэг барилгашадтай бригада үндэр бүтээсэтэ ажалараа шалгараа. Тус бригадада хамтадаа зургаан шиирэг бэрхэ дархашуул ажалладаг юм.

Эдэнэрэй хэжэ байһан ажал ходоһоо найнаар сэгнэгдэжэ малшад, хонишодой магтаалда хүртэдэг заншалтай. Эдэнэр нарын туршада Гутай нотагта малай шэнэ байра бариха, ашиглалгада үгэһэн байһан. Энээнэйнгэ хажуугаар малшадтай байха гэр байра, хото хорёо нэлэбэн захибарилһан байха юм. Ингэжэ эдэнэр хүн бүхэндэ магтуулхаар хэһэн бүтээһэн юмээс тоб яб байсаһана хэжэрхидэг зантай.

И. Ткачев.

Малшадай омогорхол

Үбэлэй шэмэрүүн, шадны эд бараан, эдэ хүйтэнэй үедэ хээрэ ажаллагшадые эд бараагаар, эдэ хоолоор таһалгаряагүй хангаар зорилгоор Закаменай аймпортбесовозай правлени эхэһэн бэлдэхтэй хүдэлмэри ябуулжа байһанай. Мүнөө аймагай түбтэ, мүн хүдөөдэ худалдаа наймаа най олохон магазинууд шэнээр барилдажа, ашиглалгада үгтөө, хуушан магазинуудын нэлэбэн захираада. Ажалшадтай, илангала хүдөөгэй мал-

хоолоор саг соонь хангаар байха талаар аймпортбесовозай хүдэлмэрилгэлшад хангалаа эхэр хандуулна. Холын ферма, гүүртэ, отарануудта ажаллагшадые шухала хэрэгтэй эд бараагаар хангахын тула аймагай түбтэ, мүн хүдөөдэ гадна селло бүхэндэ эд бараа, эдэ хоол морёр зөөжэ наймаалха ларегууд эмхидхэгдэн хай. Тинхэдэ гүүртэ, отарануудтай наймаалашагүй юуэн ларегууд худална.

К. Димов.

Хэнэйшье түрүүлхэнь мэдэгдээгүй

Эхэнэрүүдэй дунда шатаргаар эхилһэн мурьсөөнэй долоодохи уулзалга болобо. Энэ үлэр мурьсөөндэ эрхимлэжэ байһан Лубсама Гармаева дахиаа амжалта туйлажа, нэгдэхэ разрядтай элнр шатаршан Тания Козулинэе шүүжэрхөө. Бадмацыренова Чекарэвае, Коновалова Силиковае, Улымжиева Цыдыповас шүүһэн байна. Шатаршад Тамара Башенхаева Люба Чернопасова хоёрой наадан харагшадые ноирхуулаа. Хараар

наадаһан Чернокутова байн ябадалаа харангүй, ондоогоор довтолжэ, нүхэрэйнгөө байдалы найжаруулаа. Тигэжэ Тамара Башенхаева үшөө нэгэ очко өөртөө нэмээ. Шатаршад Даничина Баймиева гэгшэд тэнсээ.

Долоон уулзалгын удаа Л. Гармаева, Н. Бадмацыренова гэгшэд 6-һаа 5,5, Улымжиева 5-һаа 4, Коновалова, Комлева, Козулина гэгшэд 7-һоо 4,5 очкотой болонхой.

А. Игумнов.

КПСС-эй XXII съезд дээрэ Н. С. Хрущёвой хэһэн элидхэл Лондондо хэблэгдэн гараа

ЛОНДОН, ноябриин 16. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партияин Программа тухай Н. С. Хрущёвой элидхэл, мүн КПСС-эй XXII съезд дээрэ Н. С. Хрущёвэй хэлһэн түгэсхэлэй үгэ Лондондо ном болгогдон хэблэгдэн гараа.

Алжирай патриодууды сүлөөлхэ

БЕРЛИН, ноябриин 16. (ТАСС). Германияин Демократическа Республика олонитэ Франциин түрмэнүүдхэ Алжирай патриодууды сүлөөлхэ тухай 96 найрамдал хүсэдэг бүхы хүнүүдэй эрильте нэгэн дуугаар дэмжэнэ. ГДР-эй немец журналистнуудай холбооной түрүүлэгшэ Георг Краус хадаа Алжирай Республикын саг зуурын правительствын толгойлогшын орлогшо Бен Белл болон тэрэнэй дайшалхы нүхэдэ түрмөнөө сүлөөлхэ гэгэн эрилтэ Франциин правительствода табяа. Табан жэлэй туршада түрмэдэ хаагдажа байһан Бен Беллын ами наһан аюулда ороод байна гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Бен Беллын болон тэрэнэй нүхэдэй ами наһыс абарха, Алжирта эрх сүлөө олгохо гэгэн эрилтэ табинабди гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

ВФП-гэй буруушаал

ПРАГА, ноябриин 17. (ТАСС). Франциин түрмэнүүд болон хаалтын лагернуудта байһан Алжирай олон мянган ажалшад, тэрэ тоодо Алжирай республикын саг зуурын правительствын 5 министрүүд ноябриин 2-һоо эхлээд үлэсхэлэн сонсохобо. Тэдэнэй зариманайн ами наһан аюулда ороод байна. Энэнтэй дашарамдуулан «Профсоюзнуудай бүхэлдэхэйн федерацин Франциин правительствода буруушаалай мэдүүлгэ элэгдэбэ. Тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ.

Политическэ хэрэгээр гэмнэгдэл Алжирай олон мянган хүн Франциин түрмэнүүдтэ хаагдажа, зэрлэг муухайгаар зобоогдоно. Профсоюзнуудай бүхэлдэхэйн федераци 107 миллион гэгшүүдэйнгэ үмэһнөө энээнэйгэ эбүүрхэн буруушаана. Уголовино гэмтэ хэрэг хэһэн хүнүүдтэ хандагдалта алдьяар тэдэнлэ хандана. Тэдэн тулашаа полициинхид дүр зоргоороо ашаалан, тэдэнэй нэрэ хүндыс доромжлоно.

Оронойгоо национальна бээ даанхай байдалтай түлөө тэмсэжэ байһан ажалшадта эсэргүү нимэ бузар аргануудыс хэрэглэһэн ушарһаа, Алжирай ардад хоро хүргэжэ байһан гэмтэ хэрэгүүд улам хүндэ болгогдоно, «энэ дэлхэйн профсоюзна олониты эбүүсүүлнэ.

ВФП түрмэдэ хаагдажа байһан Алжирай гэмтэлшэдыс амаршална, ноябриин 2-то үлэсхэлэн сонсохон Алжирай олон мянган хүнүүдтэй нэгэн наналтай байһан тухайгаа мэдүүлнэ. ВФП үлэсхэлэн сонсохон хүнүүдэй эрилтэ хангаа, хэнээлтэ мурдэлгэ зогсохо, хүнүүдыс бултынь түрмөнөө дары сүлөөлхэ гэгэн эрилтэ табина.

Мүнөөдөрэй телевидениян программа

18.00—Шэлэй заводой клубай дэргэдэхэ хүүгэдэй уран найханай бүлгэмэйхид үетэн нүхэдтоо концерт харуулха. 18.20—«Степ-морья» гэгэн мультфильм. 18.50—«КПСС-эй Программа — мүнөөнэй саг үеын агууехэ документ мүн» гэгэн асуудалаар КПСС-эй обкомой лекторскэ бүлгэмэй таһагыс даагша нүхэр Похосоевой хөөрөөн. 19.10—Ленинградтай гасрольно нэгдэлэй солистка Льюма Мадорскаятай концерт. 19.40—«И вот мы дома» гэгэн түрэлхидтэ зориулагдан кинофильм. 19.50—«Студентнуудэй хани харилсаанай үдэр» гэгэн залуушуудта зориулагдан дамжуулга. 20.20—«Окна сатиры» гэгэн мультфильм. 20.30—«Корневильские колокола» гэгэн оперетта. 22.30—Ноябриин 19-дэ дамжуулагдаха программа.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XVI сессии

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 16. ТАСС-эй тухай корреспондент Н. Туркатенко ингэжэ дамжуулна: ООН-эй Генеральна Ассамблейн мүнөөдөрэй пленарна заседани дээрэ Мавританиин республикын президент Моктар Ульд Дадада үгэ хэлээ. Мавритани бусадай хэрэгтэ хамаархагүй гэгэн хараа бол-

дол баримталха юм гэжэ тэрэ хэлэбэ. Колонийн арадуудта болон ороноудта бээ даанхай байдал шаддаа хаа түргэнөөр олгохыс зүбшөөнөб гэжэ президент хэлээ. Алжирай асуудал хэлсээнэй аргаар шиндхэгдэх байха гэжэ найданаб гэжэ мэдүүлбэ. Франци Алжир хоёрой хэлсээ дары нэргээхыс тэрэ уряалба.

Удаа тээнэ колонийн ороноуд болон арадуудта бээ даанхай байдал олгохо тухай деклараци бэлдүүлхэ тухай асуудалыс делегатууд зүбшэн хэлсэжэ эхилбэ.

Юрэнхы үгэ булалдаанай болоходо, Украинын ССР-эй түлөөлэгшэ Л. Е. Кизя түрүүшээр үгэ хэлэбэ.

Аюулгүйн Советмэ

хы «зүблэгшэдыс», хүлһэнэй хүнүүдыс гаргаха гэжэ тэрэн соонь хэлэгдэнэ.

Үсгэлдэрэй заседани нээхэ зуураа, түрүүлэгшээр хууһан В. А. Зорин гурбан ороноудай резолюцие Советэй үзэмжэдэ табиһан Либерийн түлөөлэгшэдэ үгэ үгөө.

Удаа тээнэ үгэ абаһан Франциин түлөөлэгшэ Конгын хэрэгтэ хамаархажа байһан колониальна ороноудтай таһаран холодохыс нэлэбэ. Гэхэ зуура, Конгодо боложо байһан ушарнуудыс иматгал долоондэй хэрэг гэжэ харуулхыс оролдон, ООН энэ орондо «эрхэ түлөөлэгшэ хэрэгүүдэн хэрэглэхэ» ёһогүй гэжэ мэдүүлбэ. Тус ороние хахалан хуулиа баажа ябадалда наад хэхэ гэгэн Конгодохи ООН-эй эзбэсгэтэ хүснүүдэй эрилтэ шанга тэмсэлдэ дүрагүй байһанаа Франциин түлөөлэгшэ элээр харуулаа. Швецийн түлөөлэгшэ мүн лэ имээрхүүгээр үгэ хэлэбэ.

Бельгийн гадаадын хэрэгүүдэй министр Спаак хэхэр шашажа үгэ хэлэбэ. Конгодо боложо байһан ушарнуудай үндэйһөөр Бельгидэ «Угаа нюур харангаар», «дүрагүйгөөр»

хандана гэжэ тэрэ янгархуугаар хэлээ. «Юнион Миннер» компаниһаа Чомбедо буу эзбэсгэ үгэжэ байһание, Конгодо Бельгийн хүлһэншэдэй дайлагдажа байһание тэрэ арасба.

Катангада байһан гадаадын хүлһэншэдыс Конгын сүүдтэ үгэхэ шухала гэгэн гурбан ороной резолюциин бүлэгыс буруушаажа, Спаак олон үгэ дуугараа.

Конгын гадаадын хэрэгүүдэй министр Бомбоко Спаакта харуу үгэхэ зуураа, Бельгийн министрын наанаашалгыс элэрүүлбэ. Амгалан байдал тогтоохыс уряалхадаа, Спаак центральна правительствода, мүн ООН-до наад ушаруулжа, байдалаа батдахаа арга Чомбедо олгожо, энэ хэрэгыс унжайгуулха наанаатай байна. Чомбе болон центральна правительствын хоорондо хэлсээ хэхэ гэгэн Спаакын уряае тэрэ буруушаагаа. Ушарынь Чомбе Конгын хуулийн ёһоор центральна правительствода харьяатай Катанга провинциин засагыс толгойло бишуу. Тус правительствын мэдэһнээ гараха гэжэ хуулида зүришэһэн хэрэг мүн гэжэ тэрэ хэлээ.

Кеннеди ханаагаа зобонхой

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Президент Кеннеди США-да олон хүнүүдэй хүдэлмэригүй байһантай дашарамдуулан ханаагаа зобожо байнаб гэгэн мэдүүлгэ хэ.

Иүүлэй харануудта хүдэлмэригүй хүнүүдэй бага зэргээр үсөөрһэн болохыс, тэдэнэй тоо урдынхидаа алдьяар олон

зандаа үлэжэ, ороной бүхы хүдэлмэрин хүснэй 6,8 процентныс болоно.

Президент Кеннеди угаа олон залуушуудай хүдэлмэригүй байһан тушаа ханаагаа хэхэр зобонхой. Америкын миллион шахуу хүбүүд, басагад мүнөө хургуулида ябанагүй,

хүдэлмэри оложо шадхагүй байна.

Энэ асуудалай тон түбэгтэй байһан ушарһаа, президент Кеннеди залуушуулыс ажалда оруулха талаар президентын комисси байгуулха гэжэ сонсохо. Тус комиссие ажалдай министр Гольберг хүтэлбэрлэхэ юм.

Полициинхидай үүдхэнэн сүүд буруу хүрөө

ПАРИЖ, ноябриин 17. (ТАСС). Франциин бүлэг адвокатуд демократуудыс сүүдэлгэ үүдхэгшэд аягүй байдалда ороод байһан. Франциин сүүд дээрэ Алжирай хүнүүдыс үмөөрһэндөө эд адвокатуд гансахан лэ гэмтэй юм. Алжирай национальна сүлөөрлэгшын хүдэлмэнтэй холбоо барисаатай байгаа гэжэ тэдэниие худалаар гэмнэһэн байгаа. Тэгд энэ «гэмнэлгэнь» ямар нэгэн лаб баримтануудай үгы байһан ушарһаа, буруу хүрөө. Энэ «хэрэг» тушаа сүүдэй шиндхэбэрһиёна нара үнгерһэн хойно гаргаха байһаниинь энээнэй шалтагаан болоно.

Сүүдлэгдэһэн хүнүүдэй үмөөрһэгшэд сүүдэй хүлһын

заседани дээрэ үгэ хэлээ. Гитлерэй сэрэгэй гэмтэдыс Нюрнбергтэ сүүдлэхэ үедэ Бельгине түлөөлһэн юрист Вольф, Италийн депутат адвокат, Лушатто, Англиин обшцинануудай палатын гэгшүүн адвокат Мадлалыс, Брюсселин адвокатуудай коллегийн гэгшүүн Мурро, мүн Франциин мэдээжэ адвокатууд үмөөрһэгшэдэй дунда байлсаба. Алжир арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэгшэдыс үмөөржэ, уялгаа дүүргэһэн Франциин бүлэг адвокатуудыс сүүдлэгшэ хадаа полициинхидай үүдхэһэн эшхэбтер хэрэг мүн гэжэ бултаараа мэдүүлбэ.

Энэ сүүд дээрэ бидэнһэ

үһөөгөө абаха ханаатай юм гэжэ сүүдлэгдэгшэ адвокат Вержес хуульшынгэ үгэ соо хэлэбэ. Гэбэшье би оронойгоо сүлөөрлэгшын түлөө тэмсэгжэ байһан хани нүхэдтэйгөө ходоодо хымта ябаха хүм. Өөрынгөө хани нүхэдһөө таһарха, наһа бараһан нүхэдэйнгөө дурасхаалыс мартахта аргамин үгы. Мүнөө эдэс хоол эдхэхэ арасжа үргэлжлөөр байһан Алжирай үндлэй яһанай эрхэтэй хүнүүдтэй—түрмэдэ хаагдаһан 15 мянган хүнүүдтэй зэргэлээд ябаха ёһотой хүм.

Демократуудыс ингэжэ үндлэй баримтагуйгөөр сүүдлэхээс болхыс Франциин олонитэ нэгэн дуугаар эринэ.

КОНГЫН БАЙД

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 16. (ТАСС). ООН-эй генерал секретарин уялгануудыс гэгшэ у Танай түлөөлөгшэ Конго тушаа у Танай байһан зарим хэмжээтэй хай ноябриин 15-да мэдэ Яаралтайгаар зүбшэлтэ тула у Тан Конгодо эзбэсгэтэ хүснүүдэй комисси генерал Маккино мүн Катангада байдаг О. түлөөлөгшэ О'Брайение Йорк дууджа абаашаа тэрэ мэдээсэбэ. У Тан Конго хуулига гурим нэргээхыс эгээн эрид шэ хэмжэ ха ханаатай юм гэжэ эдэ түлөөлөгшэ хэлэбэ.

Иорданида политик хэрэгээр түрмэдэ хаагдаһан хүнүүдэй ами наһа абарха

БЕРЛИН, ноябриин 17. (ТАСС). Иорданида политик хэрэгээр түрмэдэ хаагдаһан хүнүүдэй ами наһа абарха, тэдэ саашаадаа хэнэн доромжлохыс хэрэг мүн гэжэ тэрэ хэлээ.

Энэнтэй дашарамдуулан МДФЖ-гэй секретарин нөөдөр Иорданиин премьер министр Бахаджат Талат гэгшэдэ телеграмма элэрүүлсэһэн сонсохон хүн ами наһа абарха, тэдэ саашаадаа хэнэн доромжлохыс хэрэг мүн гэжэ тэрэ хэлээ.

США ондоо ороноудай хамаархахаа болихо

РАНГУН, ноябриин 17. (ТАСС). Зүүн-Урда хэхэ таагүй байдал тохой байһа гэжэ «Пилд дейлзетэ» түрүү бэшгэ соонь дуулһа. Лаосой асуушиндхэлгэдэ наад хуульшын тулада Америкын түрмэйшүүд СЕАТ-да дамжуулан Лаосой хэрэ хамаархана.

США-гэй эээрхэг түрүүшүүл Урда Вьетнамай гүүдтэ мүн лэ хамаархыс гэжэ бэшгэ соонь хэлээ. ООН-эй агууехэ гүрэн нэгэн байһан харюусалдаада ёһотой Холбоотон дууд коммунистидэ эд тэмсэхэ гэгэн уряагаар хэрэг байһан хани нүхэдтэйгөө ходоодо хымта ябаха хүм. Өөрынгөө хани нүхэдһөө таһарха, наһа бараһан нүхэдэйнгөө дурасхаалыс мартахта аргамин үгы. Мүнөө эдэс хоол эдхэхэ арасжа үргэлжлөөр байһан Алжирай үндлэй яһанай эрхэтэй хүнүүдтэй—түрмэдэ хаагдаһан 15 мянган хүнүүдтэй зэргэлээд ябаха ёһотой хүм.

Зарсанар үгэсөө

ПЕКИН, ноябриин 17. (ТАСС). Гонконгдо гарда «Синьшэнь Ваньбао» тайс баримталан, С. агентство ингэжэ дамжэ «Партизанска дай мэрэгжэлтэдыс, сэрэгтэй дые урда Вьетнамада хыс гуйжа Нго Динь Динь национальна правительствэ (Тайван дээрэ байдаг Чаншиин бүлэг. — Ред.) хани байна». Тайван дээрэ Америкын сэрэгтэй зүблэһэн начальник генерал Дэггшын Сайгон ошолоо энэ асуудалтай холбоотой гэжэ газетэ зааба.

Кенидэ үер болоо

ЛОНДОН, ноябриин 17. (ТАСС). Ехэ аадар бороо, Кениин олонхи нуудта олон харгы унаһаа, олон хүүргэ үгы хэлбэ. Кени гэжэ хадын ташаа байдаг Меру гэжэ багатай род ошодог харгы унаһаа, 24 хүүргэ үгы хэлбэ ороной эрьс шадарай провинциин хадын нотагуудта Кени африкынхид хүндэ байдаг ороод байна. Хүнүүдэй нэн ушарнууд бин гэгшэ хүнүүд абтаа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД